

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 15/03113-2 /

Dato: 21.07.2015

Høringsuttalelse - utkast til Demensplan 2020

Det vises til høringsbrev datert 18.06.2015 om høring på utkast til Demensplan 2020. I høringen er det skissert opp fem hovedgrep for å bedre tjenestetilbudet til personer med demens og deres pårørende som dere ønsker tilbakemelding på.

Universitetet i Nordland, og tidligere Høgskolen i Bodø har i en årrekke tilbudt tverrfaglig videreutdanning i demensomsorg og omsorg for eldre med psykiske lidelser. De fem hovedgrepene som er nevnt i høringen inngår i vårt studietilbud. Slik sett kan man si at Universitetet i Nordland bidrar til å støtte opp om målsettingene i forslaget til demensplanen. Erfaringer med den tverrfaglige videreutdanningen peker imidlertid på problemområder i den kommunale pleie og omsorgstjenesten. Det er disse problemområdene vi ønsket å presentere nærmere.

Tjenestetilbudet skal ta utgangspunkt i den enkeltes ønsker, interesser og behov. Brukermedvirkning eller brukerstyring på individ og systemnivå fremheves som en viktig intensjon. Våre erfaringer er at denne intensjonen i svært mange kommuner ikke lar seg realisere. Mange kommuner styres av ideer hentet fra New Public management. Kommunene vektlegger i sin tjenestetildeling behov som er konkrete og synlige. Psykososiale perspektiver synes å falle utenfor grunnlaget for tildeling av tjenestene. I et slikt perspektiv blir problemstillinger som tilhører fagområdet demens og alderspsykiatri vanskelig å oppdage. Spesielt vil vi fremheve tegn på depresjon og ensomhetsproblematikk hos de svake eldre.

Tjenestetildeling basert på synlige behov kan medføre uheldige konsekvenser for helsepersonells rolle og funksjon. Utredning av pasientens mestringsforutsetninger må vike for en behovsforståelse basert på utvendige og klare kriterier.

Alderspsykiatri som fagområde må knyttes sterkere til demensproblematikk. Behovet for alderspsykiatrisk kompetanse må vektlegges. Det må skapes samhandlingsarenaer som gjør kompetanseutvikling mulig der riktig diagnose blir satt med påfølgende systematisk oppfølging og tilpassede tjenestetilbud.

Vi stiller oss positive til lovendringer som vektlegger behovet for dagaktivitetstilbud. I denne sammenhengen vil vi påpeke eldresentrene som en potensielt viktig samhandlingsarea for kompetanseutvikling i forebyggende hensikt. Eldre -og dagsentrer kan være viktige og virkningsfulle dersom de «innredes» for formålet. Vi er gjort kjent med at mange kommuner har lagt ned eller er i ferd med å legge ned sine dagtilbud og eldresentrene.

Med vennlig hilsen

Wenche Rønning
Dekan

Frode Thomassen
Fakultetsdirektør